

1. **Odp.**

$$h_{21} = \frac{\Delta I_C}{\Delta I_B} = \frac{\Delta U_{WY} / R_C}{(\Delta E - \Delta U_{WE}) / R_B} = 256$$

$$\beta = \frac{I_C}{I_B} = \frac{(U_{CC} - U_{WY})R_B}{R_C(E - U_{WE})} = 200$$

W układzie jak na rysunku wykonano pomiary dla różnych wartości napięcia E_G :

E [V]	U_{WE} [V]	U_{WY} [V]
0.738	0.688	3.944
0.720	0.680	4.200

Oblicz współczynniki wzmocnienia prądowego tranzystora:
 (a) statyczny β [1p]
 (b) dynamiczny (różniczkowy) h_{21} [1p]

2. **Odp.**

$$P_{Zmax} = U_Z I_{Zmax} = \frac{U_Z^2}{R_{Omin}} = 1W$$

(Przy rozwarciu wyjścia diody przejmuje prąd z obciążenia. Wartość maksymalna tego prądu U_Z/R_{Omin} nie może przekroczyć maksymalnego prądu diody. Zatem jest $I_{Zmax} = U_Z/R_{Omin}$.)

Wyznacz moc admysyjną P_{Zmax} diody jeśli rezystancja obciążająca może się zmieniać w granicach $100\Omega < R_O < \infty$. W obliczeniach przyjmij następujące parametry diody Zenera: $U_Z = 10V$, $r_Z = 0\Omega$. (Moc admysyjna to maksymalna moc, która może wydzielć się w przyrządzie.) [2p]

3. **Odp.** Oblicz wartości napięcia U_{CE} odpowiadające wartościom napięcia u_{WE} . [3p]

u_{WE} [V]	0	1	2
U_{CE} (wzór)	$U_{CE} = U_{CC}$ (zatkany)	$U_{CE} = U_{CC} - R_C \beta (u_{WE} - 0.7V) / R_B$ (aktywny)	$U_{CE_{Enas}}$ (nasycony)
U_{CE} [V] (wartość)	5	2	0.2

4. **Odp.** Uzupełnij zdania:
 Tranzystory T_1 T_2 tworzą układ [1p].....lustra prądowego.....
 Tranzystor T_3 pracuje w układzie [1p].....wzmacniacza WE (OE)....
 Oblicz $u_{wy}(t)$ jeśli $u_{we}(t) = 15\sin(\omega t)$ mV. Obliczenia przeprowadź dla średnich częstotliwości (przyjmij $\eta = 1$, $U_T = 25mV$) [2p]

$$u_{wy}(t) = -g_m R_C u_{we}(t) = -40 I_A R_C u_{we}(t) = -3.6 \sin(\omega t) V$$

5. **Odp.** W układzie wzmacniacza OS transkonduktancja tranzystora w punkcie pracy wynosi $g_m = 1.5$ mS. Oblicz wzmocnienie na środku pasma k_{u0} [1p] oraz górną częstotliwość graniczną f_g [1p]. W obliczeniach przyjmij $r_{ds} = \infty$, $C_{gs} = C_{gd} = 200$ pF oraz że rezystancja wewnętrzna źródła napięcia zmiennego E_g jest równa $R_g = 600\Omega$.
 Odpowiedz na pytania:
 -jak nazywa się tranzystor zastosowany w układzie? [0,5p]
n-JFET
 -jak nazywa się układ polaryzacji tranzystora? [0,5p]
automatyczna polaryzacja bramki
 Oblicz napięcie U_{GD} i określ zakres pracy tranzystora jeśli wiadomo, że $I_D = 9/5$ mA a napięcie odcięcia wynosi $U_P = -4V$? [1p]

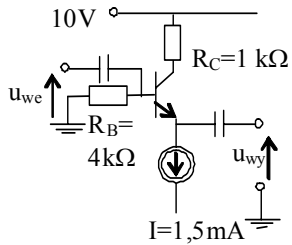
$$U_{GD} = -(E_{DD} - I_D R_D) = -(15 - 9)V = -6V$$

 zakres pracy:.....nasycenie.....bo.... $U_{GB} < U_P$ ....

$$k_{u0} = -g_m R_D || R_O = -6$$

$$C_{we} = C_{gs} + (1 + k_{u0}) C_{gd} = 1600 pF$$

$$f_g \approx 1 / (2\pi C_{we} R_g) = 170 kHz$$

6.

Odp.
Wtórnik emiterowy:

$$k_{u0} \cong 1$$

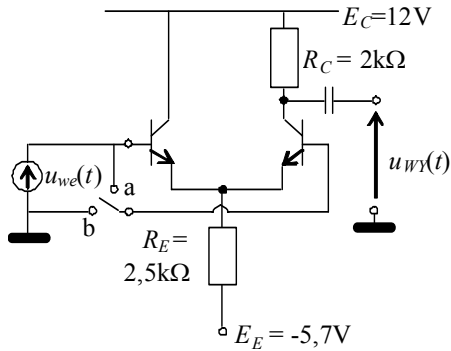
$$g_m = 40I = 60\text{mS}$$

$$h_{11} = h_{21}/g_m = 2\text{k}\Omega$$

$$R_{wy} = (h_{11} + R_B)/(1 + h_{21}) = 50\Omega$$

Oblicz (w przybliżeniu) wzmacnienie k_{u0} [1p] oraz rezystancję wyjściową R_{wy} [2p] układu. Obliczenia przeprowadź dla średnich częstotliwości. Przyjmij wartość $h_{21} = 120$.

7.

Oblicz w przybliżeniu napięcie $u_{wy}(t)$ dla obu pozycji przełącznika jeśli $u_{we}(t) = 10\sin(\omega t)$ mV oraz wiadomo, że współczynnik tłumienia sygnału współbieżnego dla wyjścia nieodwracającego $CMMR^+ = 40\text{dB}$. Obliczenia przeprowadź dla średnich częstotliwości. [4p]

Odp.

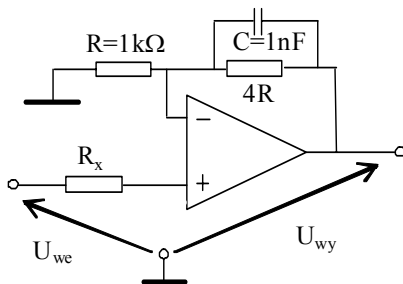
$$I_E = 2\text{mA}, k_{ur}^+ = \frac{1}{2} g_m R_C = 40 \frac{I_E}{4} R_C = 40,$$

$$k_{us}^+ = k_{ur}^+ / 10^{CMMR^+ / 20} = 0.4$$

$$u_{wy-b}(t) = k_{ur}^+ u_{we}(t) = 0.4\sin(\omega t) \text{ V},$$

$$u_{wy-a}(t) = k_{us}^+ u_{we}(t) = 4\sin(\omega t) \text{ mV}$$

8.

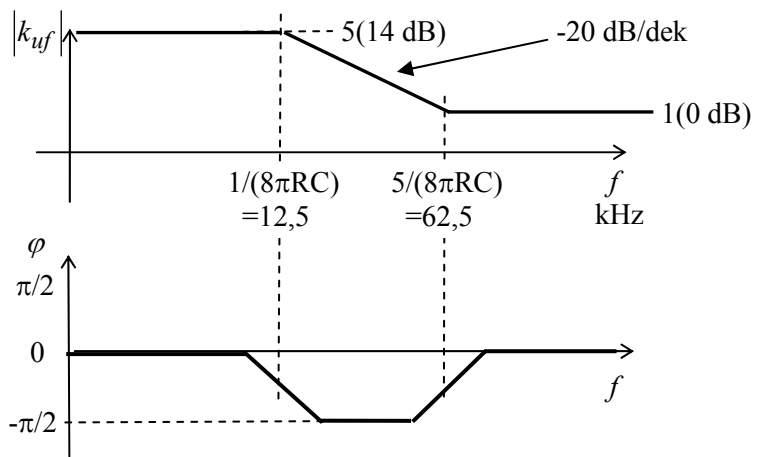
Odp.

$$k_{uf}(j\omega) = 1 + \frac{Z_2}{Z_1} =$$

$$1 + \frac{4R \parallel (1/j\omega C)}{R} =$$

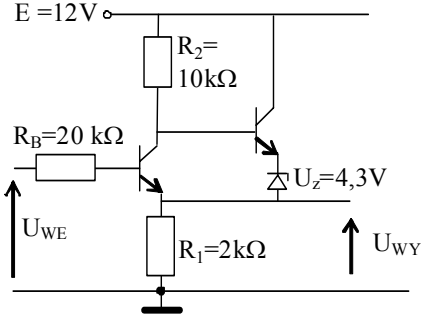
$$5 \frac{1 + j\omega 4RC/5}{1 + j\omega 4RC}$$

Oblicz [1p] i narysuj logarytmiczną charakterystykę amplitudową [0÷2p] i fazową wzmacniacza [0÷2p]. Na wykresie zaznacz istotne wielkości: wzmacnienie i fazę dla $\omega \rightarrow \infty$ i $\omega \rightarrow 0$, częstotliwości graniczne, nachylenie charakterystyki amplitudowej. Przyjmij, że wzmacniacz operacyjny jest idealny.

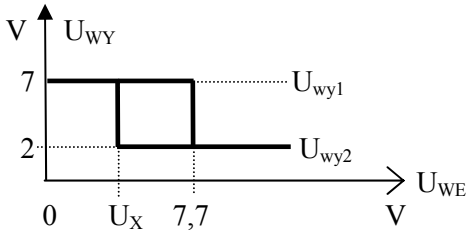

Oblicz górną częstotliwość graniczną jeśli zastosowany WO ma pole wzmacnienia $GB = 1\text{MHz}$ [1p]

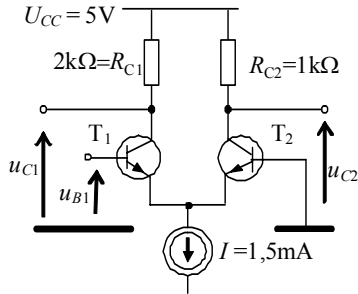
$$\beta_{w.cz.} \cong \beta(f > 62.5\text{kHz}) = 1, f_g = GB\beta_{w.cz.} = GB = 1\text{MHz}$$

9.

Dla układu przerzutnika Bowesa wyznacz wartość U_X napięcia wejściowego, dla której przerzutnik zmienia stan z niskiego na wysoki (rysunek). W obliczeniach przyjmij, że dla obu tranzystorów współczynnik $\beta \gg 1$. [2p]

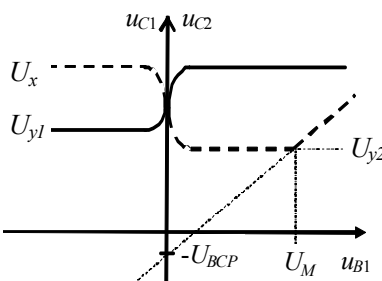

$$U_X = U_{wy2} + 0.7V = 2.7V$$

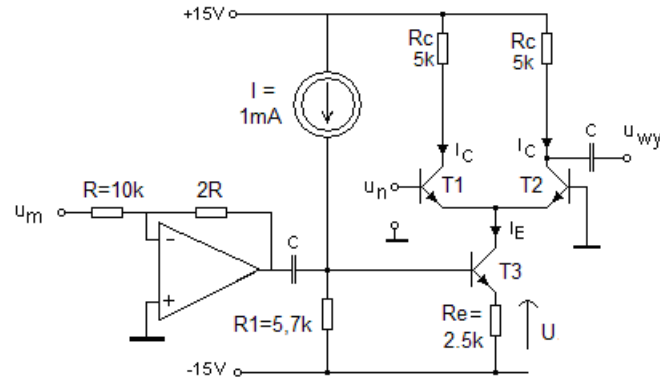
10.

Uzupełnij zdania:
 Linia ciągłą oznaczono charakterystykę [0.5p] ... $u_{C2}(u_{B1})$
 Linia przerywaną oznaczono charakterystykę [0.5p] ... $u_{C1}(u_{B1})$ ....

Oblicz wartości napięć U_x , U_{y1} , U_{y2} , U_M zaznaczone w polu charakterystyk przejściowych układu. W obliczeniach przyjmij $U_{BCP} = 0,5V$. [2p]

Odp.
 $U_x = U_{CC} = 5V$
 $U_{y1} = U_{CC} - R_{C2}I = 3.5V$
 $U_{y2} = U_{CC} - R_{C1}I = 2V$
 $U_M = U_{y2} + U_{BCP} = 2.5V$

11.

(a) Oblicz wartość prądu I_E (podaj wzór i wartość) [1p]
 (b) Oblicz amplitudę U_{wy} napięcia na wyjściu modulatora jeśli amplituda napięcia modulowanego (nośnej) na wejściu układu $U_n = 10mV$, a amplituda sygnału modulującego $U_m = 0$. [1p]
 (c) Oblicz głębokość modulacji m jeśli $U_m = 1V$. [Wskaźówka: głębokość modulacji jest równa stosunkowi amplitudy napięcia modulującego pojawiającego się na R_e (U_{ac}) do napięcia stałego na tym rezystorze $m = U_{ac}/U_{dc}$]. [3p].

Odp.
 (a) $I_E = (IR_1 - 0.7V)/R_e = 2mA$
 (b) $k_{ur}^+ = g_m R_c / 2 = 40I_E R_c / 4 = 100$
 $U_{wy} = k_{ur}^+ U_n = 1V$
 (c) $U_{ac} = 2U_m = 2V$ (wzm. odwracający o wzm. $|k_{ul}| = 2 +$ wtórnik emiterowy),
 $U_{dc} = IR_1 - 0.7V = 5V$
 $m = U_{ac}/U_{dc} \cong 0,4$.

12. Zmierzono charakterystyki częstotliwościowe wzmacniacza.

a) Która z podanych niżej transmitancji członu sprzężenia zwrotnego β zapewni, że układ stanie się generatorem po zamknięciu pętli s.z.?

[1p]

$\beta = 0$ $\beta = -1$ $\beta = 1$ $\beta = -1/20$ $\beta = 1/20$

b) Który z poniższych warunków będzie spełniać częstotliwość f_g powstałego generatora

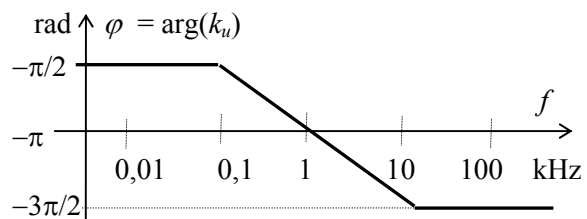
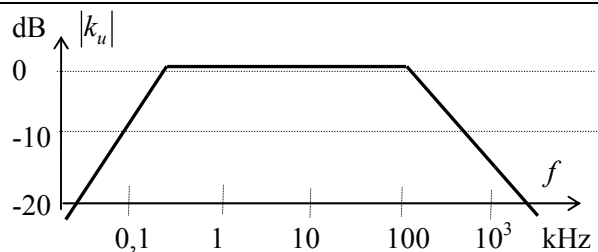
[1p]

$f_g \ll 10^3 \text{ Hz}$ $f_g \cong 10^3 \text{ Hz}$ $f_g \gg 10^3 \text{ Hz}$

c) Jaki w przybliżeniu będzie kształt generowanego sygnału [1p]

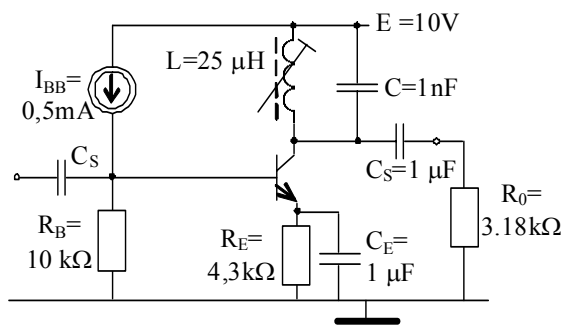
wykładniczy	logarytmiczny
sinusoidalny	prostokątny

(zaznacz odpowiednią odpowiedź)

13. Oblicz częstotliwość rezonansową f_0 oraz 3dB szerokość pasma B wzmacniacza selektywnego. W obliczeniach przyjmij, że cewka jest idealna ($Q_L = \infty$), a impedancja wyjściowa tranzystora jest nieskończenie duża, $g_{ce} = 0$.

[2p]

Odp.

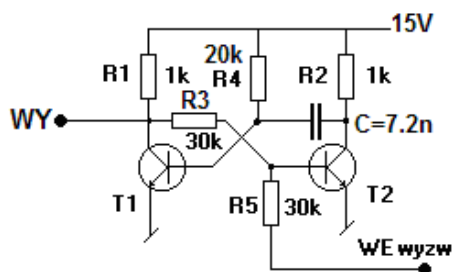
$$f_0 = \frac{1}{2\pi\sqrt{LC}} \cong 1\text{MHz}$$

$$Q = 2\pi f_0 C R_0 \cong 20,$$

$$B = 2\Delta f_{3\text{dB}} = f_0/Q \cong 50\text{kHz}.$$

14. Przerzutnik jest wyzwalany przebiegiem impulsowym o częstotliwości $f = 1\text{kHz}$. Oblicz czas trwania pojedynczego impulsu, T , oraz współczynnik wypełnienia przebiegu wyjściowego k . ($k = \text{''czas w stanie wysokim''/okres}$). [2p]

[2p]

Odp.

$$T \cong R_4 C \ln 2 = 0.1\text{ms}$$

$$k = Tf = 0.1$$

15. W układzie pętli PLL zastosowano detektor fazy o charakterystyce $U_d = 2\sin(\phi)$ V, filtr pętlowy RC o z elementami $R = 10\text{k}\Omega$ i $C = 2.4\text{nF}$ oraz generator VCO o częstotliwości własnej $f_0 = 10.7\text{MHz}$ i współczynniku przestrajania $K_g = 3\text{MHz/V}$. Oblicz zakresy trzymania Δf_L i chwytania Δf_C synchronizacji jeśli wiadomo, że wejście generatora VCO obciąża filtr rezystancją $R_{we} = 20\text{k}\Omega$ (rysunek). [4p]

Transmitancją filtra z obciążeniem

$$H(j\omega) \equiv \frac{U_g}{U_d} = \frac{R_{we}}{R_{we} + R} \frac{1}{1 + j\omega(R_{we} || R)C}$$

$$H(0) = R_{we}/(R + R_{we}) = 0.33$$

zakres trzymania synchronizacji:

$$\Delta f_L = U_{d\text{max}} H(0) K_g = 2\text{MHz},$$

stała czasowa filtra z obciążeniem (patrz $H(j\omega)$)

$$\tau = (R || R_{we})C = 16\mu\text{s},$$

cz. graniczna filtra pętlowego $f_i = 1/(2\pi\tau) = 10\text{kHz}$,

zakres chwytania synchronizacji:

$$\Delta f_C = (\Delta f_L f_i)^{1/2} = 144\text{kHz}$$

